

Súd: Mestský súd Košice
Spisová značka: K2-20C/47/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7222211350
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Kováčová
ECLI: ECLI:SK:MSKE:2023:7222211350.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Košice v spore žalobcu : A. B., nar. XX. X. XXXX, bytom C., D. X, proti žalovaným : 1/ A. E. F., nar. X. X. XXXX, bytom F. X, C., 2/ E. C., nar. X. X. XXXX, bytom A. XXX/X, C., obaja zastúpení JUDr. Monikou Marjanovič, advokátkou AK so sídlom Urbánkova č. 1562/6, Košice, o povinnosť zabezpečiť bytovú náhradu, sudkyňou JUDr. Vierou Kováčovou

rozhodol:

Súd žalobu **z a m i e t a**.

Vo vzťahu k žalovanému v 1. a 2. rade súd náhradu trov konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca podal dňa 9. 11. 2022 súdu žalobný návrh, ktorým sa domáhal uloženia žalovaným povinnosť zabezpečiť mu bytovú náhradu.

2. Keďže žaloba nemala náležitosti riadnej žaloby, žalobca bol vyzvaný na jej doplnenie. Žalobca doplnil a zdôvodnil žalobu nasledovne :

3. Rozhodnutím, vydaným v konaní pod sp. zn. 16C/48/2014 OS Košice II bol zaviazaný vypratať nehnuteľnosť – byt, v ktorom býva spolu so svojím mal. synom. O mal. syna sa stará, tento je po vážnej operácii srdca. On sám je osoba v hmotnej núdzi a preto je toho názoru, že sa mu má poskytnúť ochrana v tej forme, aby žalovaní boli povinní zabezpečiť mu adekvátne náhradné bývanie.

4. Žalobca predložil listinné dôkazy : rozhodnutie ÚPSVaR Košice zo dňa 2. 12. 2022, ktorým rozhodnutím pod č. KEI/OPHNNVŠSD13, SOC/2022/130312-12 bolo rozhodnuté, že sa mu znižuje pomoc v hmotnej núdzi na sumu 50,20 eur mesačne.

5. Žalovaní sa k žalobe vyjadrili prostredníctvom právnej zástupkyne tak, že s touto nesúhlasili, žiadali ju zamietnuť a priznať náhradu trov konania. Svoje stanovisko odôvodnili nasledovne :

Právny predchodca žalovaných v 1. a 2. rade spoločnosť INFOREAL, s. r. o., C., G. XXX, IČO: 36207128, nadobudla vlastnícke právo k nehnuteľnosti – bytu, zapísaného na LV č. XXXXX, vedenom kat. odborom Okresného úradu Košice, pre kat. úz. H. I., byt č. 14 na 4. poschodí bytového domu na D. J. F. C., vchod č. 7, súp. č. 151-7 na parc. reg. „ C „ č. 3051/70 a spoluvlastnícky podiel na spoločných zariadeniach domu 1652/100000 a spoluvlastnícky podiel 1652/100000 k pozemku parc. reg. „ C „ č. 3051/70 (ďalej len „ byt „) a to na dobrovoľnej dražbe, ktorá sa uskutočnila dňa 12. 3. 2014 v Martine. Žalobca ako predchádzajúci vlastník bytu mal odovzdať predmet dražby právnenému predchodcovi žalovaných ako vydražiteľovi. Žalobca túto zákonnú povinnosť odmietol splniť, byt neodovzdal. Žalobca sa v konaní, vedenom na OS Košice II pod sp. zn. 36C/111/2014 domáhal určenia neplatnosti dražby. Jeho žaloba bola zamietnutá rozsudkom OS Košice II zo dňa 6. 3. 2015 a tento rozsudok bol rozsudkom KS v Košiciach zo dňa 20. 9. 2016 sp. zn. 5Co/483/2015 potvrdený.

6. Rozsudkom OS Košice II sp. zn. 16C/48/2014 zo dňa 23. 11. 2020 bol žalobca zaviazaný vypratať predmetný byt, ktorý v súčasnosti je vo vlastníctve žalovaných. Uvedený rozsudok bol rozsudkom KS v Košiciach sp. zn. 3Co/53/2021 zo dňa 21. 10. 2021 potvrdený. V zmysle uvedeného rozsudku sa má žalobca (v konaní 16C/48/2014 v postavení žalovaného v 1. rade) spolu so všetkými členmi domácnosti a so všetkými osobami, ktoré sa s ich súhlasom alebo vedomím v byte zdržiavajú, povinní vypratať predmetný byt v lehote 30 dní od právoplatnosti rozsudku. Žalobca tak neučinil a preto predmetný byt užíva bez akéhokoľvek právneho titulu, nakoľko žiadny nájomný pomer so žalobcom žalovaní neuzatvorili. Ďalej citoval ust. § 712 OZ, v zmysle ktorého ustanovenia v akých prípadoch a za akých podmienok je povinnosť vypratať byt s poskytnutím bytovej náhrady, avšak uvedené ustanovenie sa na prípad žalobcu nevzťahuje.

7. Právna zástupkyňa žalovaných na pojednávaní, konanom dňa 10. 10. 2023 doplnila právnu argumentáciu s poukazom na ust. § 853 ods 2 OZ, ktorým vyslovene vylučuje ochranu nájmu s poukazom na §§ 711 až 712c a ust. § 3 OZ o dobrých mravoch.

8. Žalobca na pojednávaní, ktoré sa konalo dňa 8. 12. 2023, zotrval na žalobe, na všetkých skutkových a právnych argumentoch. Zdôrazňoval, že dražba, ktorá bola uskutočnená, je neplatná, podal mimoriadny opravný prostriedok voči právoplatným rozhodnutiam a zároveň uviedol, že dňa 28. 11. 2023 bola vykonaná exekúcia a bol z predmetného bytu spolu s chorým mal. synom vypratáný.

9. Žalovaní do spisu založili rozhodnutia, o ktoré opierajú svoje stanovisko, t. j. rozsudok OS Košice II sp. zn. 36C/111/2014, rozsudok KS v KE sp. zn. 5Co/483/2015, ktorým bol uvedený rozsudok okresného súdu potvrdený, rozsudok OS Košice II sp. zn. 16C/48/2014, ktorým bol žalobca v postavení žalovaného v 1. rade zaviazaný vypratať predmetný byt, rozsudok KS v KE sp. zn. 3Co/53/2021, ktorým bol uvedený rozsudok potvrdený.

10. Na základe listinných dôkazov, predložených stranami sporu, dospel súd k záveru, že žaloba nie je právne opodstatnená, preto ju zamietol. Svoje rozhodnutie súd odôvodňuje nasledovne :

11. Nesporné právne skutočnosti

Dobrovoľnou dražbou, ktorá sa uskutočnila v Martine dňa 12. 3. 2014, nadobudol vlastnícke právo k spornej nehnuteľnosti – bytu právny predchodca žalovaných v 1. a 2. rade spoločnosť INFOREAL. Žalobca napadol platnosť tejto dobrovoľnej dražby na súde. Konanie ohľadne platnosti dražby sa viedlo na OS Košice II pod sp. zn. 36C/111/2014. OS Košice II rozsudkom zo dňa 6. 3. 2015 žalobu o určenie neplatnosti dražby zamietol. Uvedený rozsudok bol v dôsledku odvolania o. i. aj žalobcu, krajským súdom potvrdený rozsudkom zo dňa 20. 9. 2016. Uvedené konanie nadobudlo právoplatnosť dňa 19. 11. 2016. V tomto kontexte je potrebné uviesť, že argumenty, ktoré žalobca uvádzal aj v tomto konaní a ktoré sa týkali neplatnosti dražby, boli uvedenými rozhodnutiami konečnou platnosťou vyriešené a to tak, že súd tieto argumenty žalobcu nepovažoval za právne relevantné, keďže žalobu o určenie neplatnosti dražby zamietol.

12. Ako vyplýva z LV č. XXXXX, kat. úz. C., D. C. – H., kat. úz. H. I., vlastníkmi sporného bytu v súčasnosti sú žalovaní. Žalovaní v postavení žalobcov podali na súd voči žalobcovi v postavení žalovaného žalobu o vypratanie sporného bytu. Konanie sa viedlo na OS Košice II pod sp. zn. 16C/48/2014. OS Košice II rozhodol tak, že žalovaný v 1. rade (žalobca) spolu so všetkými členmi v domácnosti a so všetkými osobami, ktoré sa s ich súhlasom alebo vedomím v byte zdržiavajú, sú povinní vypratať predmetný byt. Uvedené rozhodnutie bolo rozsudkom KS v KE, ktorý v konaní konal v dôsledku odvolania sa žalovaného v 1. rade (žalobcu), potvrdil rozsudok OS Košice II vo vyhovujúcom výroku. Aj v tejto súvislosti súd uvádza, že všetky argumenty žalobcu ohľadne jeho povinnosti sa z predmetného bytu vysťahovať bez toho, aby mu bol zo strany vlastníkov pridelený náhradný byt, súdy nevzhladli za právne relevantné, keďže rozhodli tak, že žalobca je povinný sa z predmetného bytu vysťahovať bez povinnosti zabezpečenia náhradného bytu.

13. Ako vyplýva z prednesu žalobcu, k exekučnému vyprataniu žalobcu z predmetného bytu došlo dňa 28. 11. 2023.

14. V tomto konaní sa žalobca opätovne domáha zabezpečenia náhradného bytu, resp. ubytovania, t. j. aby žalovaní – vlastníci predmetného bytu mu boli povinní zabezpečiť náhradný byt. Je právne nespochybniteľná skutočnosť, že vlastníckmi sporného bytu sú žalovaní a že žalobca v predmetnom byte býva bez právneho titulu. Ani žalobca netvrdil, že by mal so žalovanými ako vlastníckmi bytu uzatvorený nejaký nájomný alebo iný obdobný právny vzťah.

15. Podľa § 712 OZ bytová náhrada sa musí poskytnúť v týchto prípadoch :

(1) ak sa nájomný pomer skončil z dôvodov podľa § 711 ods. 1 písm. a/, e/ alebo písm. f/ alebo z dôvodu podľa § 711 ods. 1 písm. b/ nájomcovi, ktorý prestal vykonávať prácu, na ktorú je nájom služobného bytu viazaný z dôvodu na strane zamestnávateľa, 5f/ alebo z dôvodu, za ktorý zamestnávateľ zodpovedá podľa osobitných predpisov, 5g/ nájomca má právo na náhradný byt, ktorý je veľkosťou obytnej plochy vybavený, umiestnením a výškou nájomného primeraný bytu, ktorý má vypratáť a to s prihliadnutím na jeho životné a pracovné potreby. Nájomca má tiež právo na úhradu nevyhnutných výdavkov, spojených so sťahovaním. V iných prípadoch skončenia vykonávania práce, na ktorú je nájom služobného bytu viazaný, nemá nájomca, ktorému bola daná výpoveď z dôvodu podľa § 711 ods. 1 písm. b/ právo na bytovú náhradu,

(2) ak sa nájomný pomer skončil z dôvodu podľa § 711 ods. 1 písm. c/, nájomca nemá právo na bytovú náhradu. Ak sa nájomný pomer skončil z dôvodu podľa § 711 ods. 1 písm. c/ a ak ide o dôvod, hodný osobitného zreteľa, má nájomca právo na prístrešie,

(3) ak sa nájomný pomer skončil z dôvodu podľa § 711 ods. 1 písm. d/, nájomcovi, ktorý preukáže, že je v hmotnej núdzi z objektívnych dôvodov, nájomca má právo len na náhradné ubytovanie. V iných prípadoch skončenia nájomného pomeru z dôvodu podľa § 711 ods. 1 pís. d/, nájomca nemá právo na bytovú náhradu, ak ide o dôvod, hodný osobitného zreteľa, má nájomca právo na prístrešie,

(4) ak sa nájomný pomer skončil z dôvodov, uvedených v ods. 3, nájomcovi, ktorý sa stará o maloleté dieťa alebo o bezvládnú osobu, ktorí sú členmi jeho domácnosti a ak to pomery prenajímateľa umožňujú, poskytne sa mu namiesto náhradného ubytovania náhradný byt. Náhradný byt môže mať horšiu kvalitu a menšiu obytnú plochu ako má byt, ktorý má nájomca vypratáť. Náhradný byt mu možno poskytnúť aj mimo obce, v ktorej sa nachádza ním vypratávaný byt. Vzdialenosť náhradného bytu musí však umožniť dennú dochádzku do práce,

(5) ak sa nájomný pomer skončil opätovne z dôvodu podľa § 711 ods. 1 písm. d/, nájomcovi, ktorý preukáže, že je v hmotnej núdzi z objektívnych dôvodov, poskytne sa nájomcovi namiesto náhradného bytu alebo náhradného ubytovania iba prístrešie,

(6) ak sa nájomný pomer skončil z dôvodu podľa § 711 ods. 1 písm. d/, nájomca nemá právo na bytovú náhradu,

(7) ak ide o prípady podľa § 705 ods. 2 prvej vety, stačí rozvedenému manželovi, ktorý je povinný byt vypratáť, poskytnúť náhradné ubytovanie, súd však z dôvodov, hodných osobitného zreteľa, môže rozhodnúť, že rozvedený manžel má právo na náhradný byt,

(8) ak ide o prípady podľa § 705 ods. 1 a 2 druhej vety, môže súd, ak sú na to dôvody, hodné osobitného zreteľa, rozhodnúť, že rozvedený manžel má právo len na náhradné ubytovanie alebo na prístrešie. Ak sa rozvedený manžel za trvania manželstva alebo po rozvode manželstva voči druhému manželovi alebo voči blízkej osobe, ktorá s ním býva spoločne v byte, dopúšťal alebo dopúšťa fyzického násillia alebo fyzického násillia, súd rozhodne, že bytová náhrada mu nepatrí,

(9) Pri zániku nájmu, dohodnutého na určitý čas, nemá nájomca právo na bytovú náhradu. Osobitný zákon môže ustanoviť kedy, aj v týchto prípadoch má nájomca právo na bytovú náhradu.

16. Vzhľadom k tomu, že žalobca nie je v postavení nájomcu služobného bytu, ani v postavení iného nájomcu, ani v postavení rozvedeného manžela, tak, ako je to definované vo vyššie uvedených zák. ustanoveniach, neexistuje žiadny právny nárok na to, aby súd zaviazal žalovaných k povinnosti poskytnúť žalobcovi náhradné bývanie.

17. V súvislosti s vyššie cit. súdnymi rozhodnutiami, súd poukazuje na právnu záväznosť a nemeniteľnosť týchto rozhodnutí.

18. Podľa rozhodnutia, publikovaného v Zbierke stanovísk NS SR a súdov SR 3/2013 pod č. 40 : „ Pokiaľ už bola v občiansko-právnom konaní právoplatne vyriešená určitá otázka hmotno-právneho vzťahu účastníkov, je súd v inom konaní, v ktorom má tú istú otázku posúdiť ako prejudiciálnu, viazaný jej skorším posúdením „.

19. Podľa § 228 ods. 1 CSP výrok právoplatného rozsudku je záväzný pre strany a pre tých, ktorí sa stali právnymi nástupcami strán po právoplatnosti rozsudku, ak nie je ustanovené inak. Cit. ustanovenie upravuje tzv. materiálnu stránku právoplatnosti súdneho rozhodnutia, ktorá spočíva v záväznosti tohto rozhodnutia pre určitý okruh subjektov.

20. V súčasnosti existujú právoplatné rozhodnutia, z ktorých vyplýva, že dobrovoľná dražba, na základe ktorej získal vlastnícke právo k spornému bytu právny predchodca žalovaných v 1. a 2. rade, je platná, žaloba o jej neplatnosť bola zamietnutá a keďže vlastníckmi bytu sú žalovaní, súd im v ďalšom konaní poskytol právnu ochranu, v zmysle ktorej uložil povinnosť žalobcovi sa z predmetného bytu vypratať. Aj uvedené rozhodnutie je v súčasnosti právoplatné a teda záväzné. S poukazom na vyššie zistený skutkový stav a právne dôvody, súd preto žalobu zamietol.

21. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

22. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

23. Podľa § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody, hodné osobitného zreteľa.

24. V danom prípade súd pri rozhodovaní o náhrade trov konania neaplikoval ust. § 255 ods. 1 CSP, aj keď boli v spore úspešní žalovaní, ale aplikoval ust. § 257 CSP a náhradu trov konania im nepriznal, keď mal za to, že na strane žalobcu existujú dôvody, hodné osobitného zreteľa, pre ktoré súd výnimočne nepriznal náhradu trov konania.

25. Dôvody, hodné osobitného zreteľa predstavujú odchýlku od zásady zodpovednosti za výsledok (§ 255) a od zásady zodpovednosti za zavinenie (§ 256 ods. 1). Zákon bližšie dôvody hodné osobitného zreteľa, nešpecifikuje, ale vychádzajúc z uznesení NS SR sp. zn. 2MCdo/17/2009, sp. zn. 5Cdo/67/2010, sp. zn. 3MCdo/46/2020, je súd povinný skúmať, či v prejednáwanej veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa, pričom k aplikácii uvedeného ustanovenia dochádza aj z aspektov sociálnych. Súd v takom prípade prihliada na majetkové, sociálne, osobné, zárobkové a iné pomery strán sporu. Dôvodom, spočívajúcim v pomeroch strán, je napr. skutočnosť, že sa strana, ktorá nemala úspech vo veci, ocitne v tak závažnej sociálnej alebo v majetkovej situácii, ktorá predstavuje dôvod, hodný osobitného zreteľa. Súd má v tomto prejednávanujúcom prípade za to, že na strane žalobcu je preukázaný tento sociálny aspekt. Žalobca je osoba v hmotnej núdzi starajúca sa o choré mal. dieťa. V súčasnosti žalobca nemá zabezpečené ani bývanie, nakoľko dňa 28. 11. 2023 bol podľa jeho tvrdení, o ktorých však súd nepochybuje, exekučne deložovaný zo sporného bytu. Žalobca nemá žiaden majetok, žiaden príjem. Tieto majetkové a sociálne pomery súd skúmal pri rozhodovaní o priznaní oslobodenia od súdnych poplatkov žalobcovi, ktoré oslobodenie mu bolo uznesením zo dňa 26. 1. 2023 priznané. Súd zistil, že z ÚPSVaR zo dňa 2. 12. 2022 je žalobca považovaný za osobu v hmotnej núdzi, dňom 1. 11. 2022 mu bola znížená pomoc v hmotnej núdzi na sumu 50,20 eur mesačne. Z uvedeného rozhodnutia zároveň vyplýva, že je žalobca nezamestnaný a do jeho osobnej starostlivosti bol zverený mal. syn, s ktorým tvorí domácnosť a vo vzťahu k tomuto dieťaťu má nárok na príspevok. Táto sociálna situácia žalobcu bola dôvodom pre uplatnenie ust. § 257 CSP pri rozhodovaní o náhrade trov konania.

Poučenie:

Podľa § 355 ods. 1 CSP proti rozsudku súdu prvej inštancie je prípustné odvolanie, ak to zákon nevyklučuje.

Podľa § 356 CSP odvolanie nie je prípustné proti rozsudku

a.) vydanému na základe uznania nároku alebo vzdania sa nároku okrem prípadov odvolania podaného z dôvodu, že neboli splnené podmienky na vydanie takéhoto rozhodnutia

b.) pre zmeškanie okrem prípadov odvolania podaného z dôvodu, že neboli splnené podmienky na vydanie takéhoto rozhodnutia

Podľa § 359 CSP odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 362 ods. 1 CSP odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh)

Podľa § 364 CSP rozsah v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a.) neboli splnené procesné podmienky
- b.) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces
- c.) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd
- d.) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci
- e.) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností
- f.) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam
- g.) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené alebo
- h.) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.